

naar han troer, at man ikke mener alvorligt, hvad man siger, fordi man ikke finder sig opfordret til at tale i — ja, hvad skal jeg kalde det — i Vedemandsskiil.

Winther: Der er talt saa meget mod dette Lovforslag, at jeg for min Part skal indskrænke mig til et Par enkelte Punkter, som jeg deels har hørt ubvilke her, deels foresundet i Lovforslaget selv. Der blev opstillet fra flere Sider den Sætning, at Rigsdagen, som den nu er, er en rigtig Repræsentation for den danske Folkekirk. Denne Sætning er jeg en Modstander af, og derfor vil jeg ikke fortie det her. Det er min Overbeviisning, at der ikke nu med nogen Fornuft kunde være sat en Bestemmelse i Grundlovens § 75, som der staaer, naar der ikke dengang var tænkt, at der maatte være andre Organer for Kirken end Rigsdagen; thi ellers vil jeg spørge, hvorfor man da ikke kunde blive staaende ved den ene Forsætning, som man har for Staten, og lade dens Repræsentation være den, der ordnede alle de til den kirkelige Side af Folkelivet hørende Forhold, naar man anerkjendte, at Repræsentationen for Folkets politiske Liv ogsaa var den rigtige Repræsentation for Folkets andelige og kirkelige Liv. Der blev sagt af et ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgreds (Kühnel), at det vilde være en Umulighed eller Noget, der laa saa fjernt, at der igeles ikke kunde indvendes Noget mod hans Sætning, at Rigsdagen var den rigtige Repræsentation for Folkekirken, og at der aldeles ikke behøvede at røres ved dette Forhold i en Fremtid. Jeg for min Part antager, at det netop er Noget, der i høi Grad er ønsket, at der saa snart som muligt blev givet en oplydelse af Grundlovens Bud om at give en Forsætning for Folkekirken, og det ikke blot for Folkekirkens egen Skyld, men ogsaa for Statens Skyld, idet der er en Sammenblanding i den nuværende Tilstand af Meget, der er vigtig med Hensyn til det statsborgerlige Liv, med Ting, der vedrøre det kirkelige Liv, og en Sammenblanding, hvori der ligger en Hindring til begge Sider. Altsaa forekommer det mig, at Grundlovens Bestemmelse saa snart som muligt bør stee Fyldest; men fordi der

gives en Ordning af den tilstedeværende Forsætning for Kirken, deraf følger ikke nødvendigvis, at der i Dieblisset skal indføres en Repræsentation. Jeg troer, at der er en saa almindelig Modstand imod dette i det danske Folk, at man kan sige, at det vil være en Umulighed for Tiden at faae nogen kirkelig Ordning, hvori der er fastslaaet en Repræsentation, men det, som jeg ønsker maa stee snart, er en saadan Kirkeforsætning givet ved Lov, hvorved det klart bliver udsøndret fra hinanden, hvad der er Statens, og hvad der er Kirkens Sag. Hvorledes saa Kirken skulde komme til yderligere at ordne sig med en Selvbestemmelse lig den, som andre Religions-samfund have her i Landet, overlader jeg til den, naar først den er viist hen til sine rigtige Enemærker, og jeg paastaar, at naar den danske Rigsdag vil give sig til at give Lov om reent kirkelige Anliggender, saa er det klart, at der ikke er Religionsfrihed i Folkekirken. Rigsdagen kan jo nemlig være saaledes sammensat, at de afgjørende Stemmer kunne være saadanne, som enten ikke have nogen Interesse for Folkekirken eller endog ere dens bestemte Modstandere, og det vilde dog — forekommer det mig — være i høi Grad besynderligt, om det talrigeste Religions-samfund her i Landet skulde være det, som meest skulde staae under en fremmedartet Indflydelse og meest være berøvet Selvbestemmelsesret i sine eienommelige Anliggender. — Det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgreds (Kühnel) sagde, at Fleertallet af Folkethinget altid vilde høre til Folkekirken; men er det ikke en Sandhed, at et saadant Fleertal i Rigsdagen, seet fra dette Standpunkt, kan med Hensyn til en foreliggende Sag bele sig i to lige store Dele, og der er Ingen, der kan benegte, at Rigsdagsmænd, der slet ikke høre til Folkekirken, da kunne komme til at kaste det afgjørende Lod i Vægtskaalen i yderst vigtige kirkelige Anliggender. Er det Religionsfrihed for Folkekirken, isald en saadan Tilstand skulde finde Sted? Nei, det paastaar jeg, at det ikke er, naar Udenforstaaende, der ikke høre til Folkekirken, kunne komme til at raade i dens helligste og vigtigste Anliggender. Derimod forholdes det sig anderledes med saadanne Anliggender, som have en blandet Natur, saa-